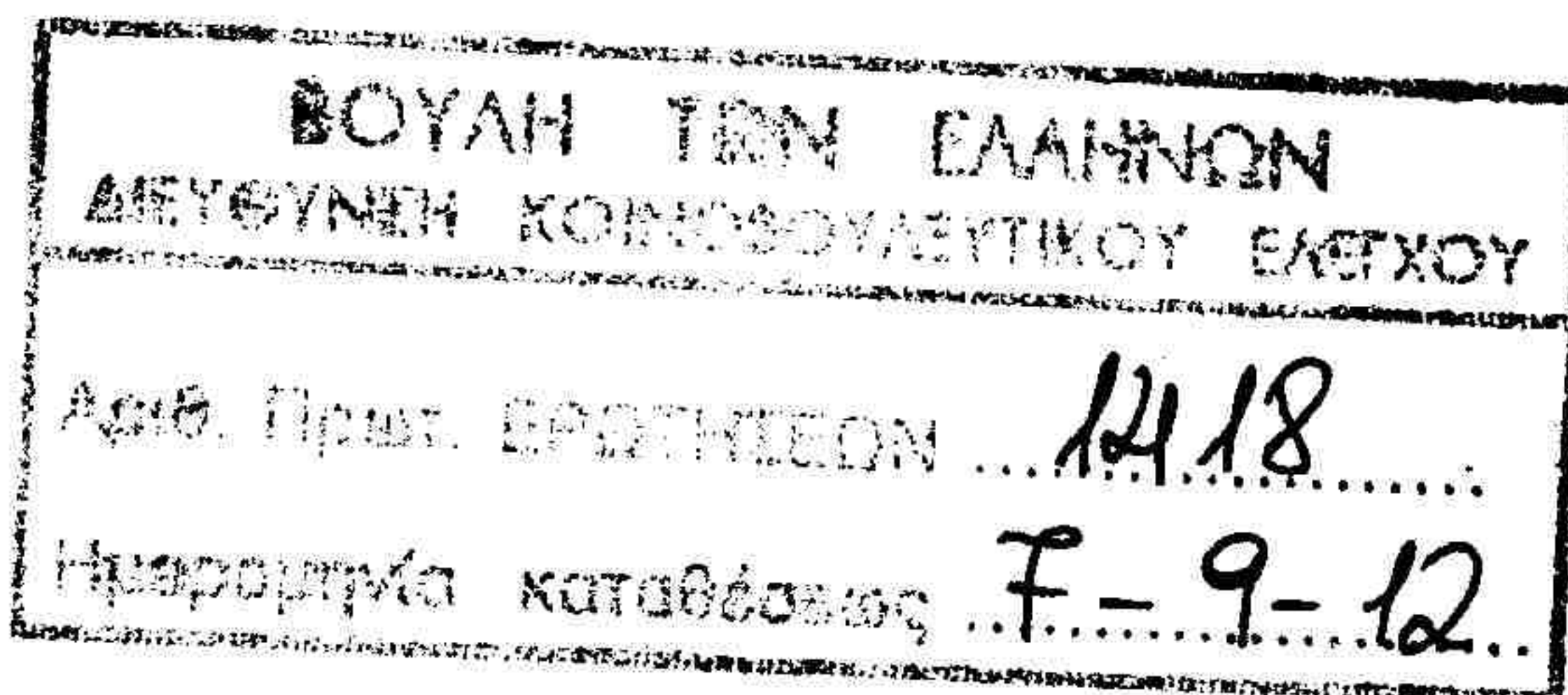

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: Συνεισφορά των ΑΕΙ – ΑΤΕΙ στην αναπτυξιακή διαδικασία της χώρας

Οι φετινές βάσεις εισαγωγής των υποψηφίων στα Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα – ειδικά ό,τι αφορά στις προτιμήσεις των σπουδών και τον τρόπο της φοιτητικής διαμονής – αποτελούν ένα κορυφαίο δείγμα των επιπτώσεων που έχει επιφέρει η οικονομική κρίση στους νέους: επιλέγουν σχολές που εξασφαλίζουν γρηγορότερη επαγγελματική αποκατάσταση, με προτεραιότητα στην άμεση πρόσβαση στο δημόσιο ενώ σημαντικό παράγοντα αποτελεί το κόστος της φοιτητικής μετανάστευσης, διαβίωσης και μετακίνησης μακριά από την οικογενειακή εστία. Τα σημάδια προϋπήρχαν και πέρυσι, εφέτος έγιναν πιο έντονα. Με τη φοιτητική μέριμνα σχεδόν ανύπαρκτη, η παλιά σκέψη «θα σπουδάσω εκεί που μου αρέσει» έχει αντικατασταθεί από τη νέα «θα σπουδάσω κοντά στο μέρος όπου ζω». Κατοχυρωμένες συνήθειες πολλών ετών και στον τομέα της εκπαίδευσης αρχίζουν να αλλάζουν ριζικά.

Η ζήτηση εισαγωγής στα πανεπιστήμια θα συνεχίζει να υπάρχει. Στην Ελλάδα η επένδυση στη γνώση που προσφέρει η τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί σταθερή αξία και είναι αταλάντευτη. Η πραγματικότητα της κρίσης όμως όσο θα διαρκεί και θα εντείνεται θα επηρεάζει και το χάρτη της ανώτατης εκπαίδευσης. Η νέα γενιά έχει μια νέα αφετηρία της ζωής της συνυφασμένη με την κρίση και τις αβεβαιότητες που προκαλεί στην ελληνική κοινωνία. Οι νέες τάσεις, όπως καταγράφονται σήμερα και εφόσον συνεχίσουν και στο μέλλον, θα επιφέρουν ευρείες ανακατατάξεις. Τομείς για τους οποίους η ζήτηση για φοίτηση θα μειώνεται λόγω της ήδη υψηλής ανεργίας πολλών πτυχιούχων και των αρνητικών επαγγελματικών προοπτικών, απειλούνται με συρρίκνωση ή και εξαφάνιση. Την ίδια τύχη κινδυνεύουν να έχουν τμήματα και σχολές που βρίσκονται μακριά από τα αστικά κέντρα και που δεν θα προτιμούνται λόγω απόστασης.

Η κρίση έρχεται να δημιουργήσει ένα νέο σκηνικό προβλημάτων σε έναν ήδη βεβαρυμμένο από πολλά προβλήματα τομέα με έναν όμως ανέλπιστο σύμμαχο, την ίδια την πολιτεία. Σε πρόσφατη συνέντευξή του στη δημόσια τηλεόραση, ο Υπουργός Παιδείας μίλησε για την ανάγκη εξορθολογισμού του ακαδημαϊκού χάρτη της χώρας. Όπως είπε, «ήδη έχει ξεκινήσει μία μελέτη στην οποία θα οριστούν τα ακαδημαϊκά κριτήρια και στη συνέχεια θα υπάρξει διάλογος μέσα στον Οκτώβριο, ώστε τον Δεκέμβριο να υπάρξουν σχετικές αποφάσεις πρέπει να κάνουμε δυο πράγματα. Να δούμε μία σειρά ακαδημαϊκών κριτηρίων και πώς θα ενώσουμε την τριτοβάθμια εκπαίδευση, με τον στρατηγικό σχεδιασμό της χώρας. Να δούμε πέρα από τις ανθρωπιστικές σπουδές, πως θα δίνουμε έμφαση σε γνωστικά αντικείμενα που ενισχύουν τους τομείς που έχουμε θέσει ως αναπτυξιακούς σε αυτή τη χώρα».

Οι δηλώσεις αυτές, που φωτογραφίζουν περισσότερο τις προθέσεις του υπουργείου για μέλλον των περιφερειακών ΑΕΙ, έρχονται ουσιαστικά να επιβεβαιώσουν πρόσφατα δημοσιεύματα του τύπου για την ύπαρξη σχεδίου από μέρους της πολιτείας και που θα οδηγήσει στο κλείσιμο πάνω από 150 τμημάτων πανεπιστημίων και ΤΕΙ της χώρας, συμπεριλαμβανομένων και ολόκληρων Ιδρυμάτων στο πλαίσιο μιας νέας πολιτικής χωροταξικής ανακατανομής των ΑΕΙ που προωθείται.

Οι εξαγγελίες του αρμόδιου υπουργού προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία ενώ υπάρχουν ήδη σοβαρές αντιδράσεις για τους σχεδιασμούς αυτούς. Ο κ. Πάρις Τσάρτας, πρύτανης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, δήλωσε αναφορικά με το θέμα: «Το ζήτημα αυτό δεν μπορεί να προχωρήσει εάν δεν προηγηθεί μια σοβαρή μελέτη. Πρέπει να υπάρχει μια επιτροπή που θα το μελετήσει, όχι ως χωροταξική αναδιάρθρωση των περιφερειακών ΑΕΙ αλλά και των κεντρικών. Και αυτό γιατί τα περιφερειακά ΑΕΙ έχουν καλές επιδόσεις και συμβάλλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη, κάτι που έχουν καταγράψει όλες οι διεθνείς αξιολογήσεις. Επίσης δεν νομίζω ότι τα περιφερειακά ΑΕΙ κοστίζουν περισσότερο, όπως κάποιοι ισχυρίζονται. Η συζήτηση λοιπόν πρέπει να είναι ευρύτερη και με χρονικά περιθώρια μεγάλα».

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

Η οικονομική κρίση έχει χτυπήσει πολλαπλά τα ΑΕΙ της χώρας. Οι αλλεπάλληλες περικοπές στους προϋπολογισμούς των ιδρυμάτων τα τελευταία χρόνια έχουν δημιουργήσει ανυπέρβλητα εμπόδια στη δομή και λειτουργία τους, που αναπόφευκτα έχουν αντίκτυπο και επηρεάζουν την ποιότητα του έργου που παράγουν (σημαντικές ελλείψεις διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, δυσκολίες κάλυψης άμεσων λειτουργικών αναγκών, περικοπές στην έρευνα κ.α.). Το «κούρεμα» των αποθεματικών τους πριν από λίγους μήνες εξαιτίας του PSI είναι καταστροφικό, χάνουν πολύτιμους πόρους από τους λιγοστούς που διαθέτουν και που δεν πρόκειται ποτέ να αναπληρωθούν. Μπροστά σ' όλα αυτά, η θεσμική πολιτεία κωφεύει επιδεικτικά ή ακόμη χειρότερα επεξεργάζεται περαιτέρω σχέδια επιτάχυνσης της ήδη συντελούμενης καταστροφής.

Η συνεισφορά των ΑΕΙ στην αναπτυξιακή διαδικασία μιας χώρας είναι κεφαλαιώδους σημασίας με πολλαπλά και πολλαπλασιαστικά οφέλη για τον τόπο, οικονομικά, πολιτιστικά, θέσεις εργασίας, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγής. Ο αναπτυξιακός ρόλος της ανώτατης εκπαίδευσης γίνεται πιο σημαντικός σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, εκεί που οι δυνατότητες και οι παρεχόμενες ευκαιρίες είναι κατεξοχήν λιγότερες σε σύγκριση με τα μεγάλα αστικά κέντρα αλλά οι ανάγκες και οι απαιτήσεις εξίσου σημαντικές. Το περιφερειακό πανεπιστήμιο αποτελεί κεντρικό οικονομικό φορέα με σημαντική οικονομική παρουσία στην τοπική αγορά, δραστηριοποιεί και καθοδηγεί τις τοπικές επιχειρηματικές δυνάμεις μέσω ενός ευρέως φάσματος δικτύωσης και παροχής εξειδικευμένων πληροφοριών και γνώσεων, αποτελεί τον σημαντικότερο πόλο έρευνας και ανάπτυξης ιδιαίτερα αναφορικά με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες προκλήσεις και προβλήματα, συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό και την καλή λειτουργία της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Σε περιόδους μεγάλων οικονομικών προκλήσεων είναι ιδιαίτερα σημαντικό για μια χώρα να επιλέγει προσεκτικά τις επενδύσεις της και να αναζητά αυτές που θα αποφέρουν τα μεγαλύτερα δυνατά οφέλη για όλη την κοινωνία, να δίνουν ένα βαθμό σταθερότητας στις λύσεις που προτείνουν. Στο νέο τοπίο που καλλιεργείται ποιός θα είναι ο ρόλος των περιφερειακών ΑΕΙ- ΑΤΕΙ της χώρας;

Αν είναι στις προθέσεις του να υποστηρίξει αποφάσεις συλλογικών πανεπιστημιακών οργάνων για την μετεξέλιξη Τμημάτων της Ανώτατης Εκπαίδευσης και την αναγκαία προσαρμογή που ορίζεται από τα νέα δεδομένα και τις περιστάσεις;

Αθήνα, 7 Σεπτεμβρίου 2012

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών